

Briselē, 2018. gada 30. novembrī
(OR. en)

14984/18

CULT 155

DARBA REZULTĀTI

Sūtītājs:	Padomes Ģenerālsekretariāts
Saņēmējs:	delegācijas
Iepr. dok. Nr.:	13886/18
Temats:	Padomes secinājumi par kultūras darba plānu 2019.–2022. gadam

Pielikumā ir pievienoti Padomes secinājumi par kultūras darba plānu 2019.–2022. gadam, kurus Padome pieņēma 3653. sanāsmē, kas notika 2018. gada 27. novembrī. Secinājumi tiks nosūtīti publicēšanai *Oficiālajā Vēstnesī*.

Šā dokumenta papildinājumā izklāstītais Vācijas paziņojums tiek iekļauts Padomes sanāksmes protokolā.

Padomes secinājumi par kultūras darba plānu 2019.–2022. gadam

Eiropas Savienības Padome,

ŅEMOT VĒRĀ

- ES vadītāju Romas deklarāciju, Gēteborgas samitu un Eiropadomes secinājumus ¹, kuros atzīts, ka kultūra ir ļoti svarīga, lai veidotu iekļaujošas un saliedētas sabiedrības un lai uzturētu Eiropas konkurētspēju;
- notiekošās pārmaiņas, piemēram, digitalizāciju, globalizāciju, pieaugošo sabiedrības daudzveidību un mainīgās darba vides, un to, ka šīm iespējām ir jāpievēršas un ar šiem izaicinājumiem jātiek galā, īstenojot kopīgus centienus kultūras politikas jomā;

ATZĪSTOT

- Padomes līdzšinējos kultūras darba plānus un gūtos rezultātus;
- jauno Eiropas darba kārtību kultūrai ², kuru 2018. gada maijā iesniedza Eiropas Komisija un kurā ir noteikti trīs stratēģiskie mērķi:
 - kultūras un kultūru daudzveidības iespēju izmantošana sociālās kohēzijas un labklājības veicināšanai, sekmējot dalību kultūras dzīvē, mākslinieku mobilitāti un kultūras mantojuma aizsardzību;
 - nodarbinātības un izaugsmes veicināšana kultūras un radošajās nozarēs, sekmējot mākslas un kultūras iekļaušanu izglītībā, popularizējot attiecīgās prasmes un mudinot uz inovāciju kultūrā;
 - starptautisko kultūras attiecību stiprināšana, maksimāli izmantojot kultūras potenciālu ilgtspējīgas attīstības un miera veicināšanai;

¹ EUCO 19/1/17 REV 1

² COM(2018) 267 *final*

ATGĀDINOT

- to, ka 2018. gads bija Eiropas Kultūras mantojuma gads, pateicoties kuram Eiropā ir ievērojami palielinājusies sabiedrības un politiķu informētība par kultūru un tās mantojumu, un to, cik svarīgi ir izmantot šo impulsu, lai Eiropa gūtu labumu no visām iespējām, ko sniedz kultūras sociālā un ekonomiskā vērtība;
- to, cik svarīgas ir sinerģijas ar visām attiecīgajām ES programmām un fondiem, jo īpaši kultūras, izglītības, pētniecības, digitalizācijas, reģionālās un pilsētu attīstības jomā, lai Eiropā sekmētu kultūras politiku;
- par galvenajiem politikas atsaucēs dokumentiem, kas ir izklāstīti šo secinājumu II pielikumā;

VIENOJAS,

pienācīgi ņemot vērā subsidiaritātes un proporcionalitātes principus, ieviest šo secinājumu I pielikumā izklāstīto kultūras darba plānu 2019.–2022. gadam, lai tas kalpotu par stratēģisku un dinamisku instrumentu, ar kuru reaģēs uz pašreizējām politiskajām norisēm, piemēros skaidrus principus un noteiks mērķtiecīgas prioritātes un to konsekventu īstenošanu;

AICINA

Komisiju līdz 2022. gada jūnijam, pamatojoties uz dalībvalstu brīvprātīgi sniegtu rakstisku informāciju, pieņemt darba plāna vidusposma novērtējumu un galīgo ziņojumu par tā īstenošanu. Ņemot vērā minēto ziņojumu, Padomes prezidentvalsts var apsvērt, vai nākamajam laikposmam ierosināt jaunu kultūras darba plānu.

I. PAMATPRINCIPI

Kultūras darba plāns balstās uz šādiem pamatprincipiem.

- Kultūra ir vērtība pati par sevi.
- Kultūra veicina ilgtspējīgu sociālo un ekonomisko attīstību.
- Kultūru un valodu daudzveidība ir viena no būtiskākajām Eiropas Savienības vērtībām, un tās aizsardzībai un popularizēšanai ir centrāla nozīme Eiropas līmeņa kultūras politikā.
- Lai kultūru integrētu citās politikas jomās, ir vajadzīga holistiska un horizontāla pieeja likumdošanā, finansēšanā un starpnozaru sadarbībā.
- Regulārs dialogs starp dalībvalstīm, Eiropas iestādēm un pilsonisko sabiedrību, kā arī tematiska sadarbība ar starptautiskām organizācijām rada sinerģijas un nodrošina labākus rezultātus.
- Lai panāktu labāku pārvaldību, ir jānosaka skaidri pienākumi un ir vajadzīga visu iesaistīto rīcībspēku līdzdalība.
- Lai sekotu darbību progresam, Padomes prezidentvalstij ir jāveic regulāra pārraudzība.
- Lai spētu reaģēt uz mainīgo politisko vidi, būtiska nozīme ir tam, cik lielu rīcības brīvību kultūras darba plāns paredz.

II. PRIORITĀTES

Padome ir izraudzījusies šādas prioritātes, ņemot vērā to ieguldījumu kultūru daudzveidībā, to Eiropas pievienoto vērtību un vajadzību kopīgi rīkoties:

- A. kultūras mantojuma ilgtspēja;
- B. kohēzija un labklājība;
- C. ekosistēma mākslinieku, kultūras jomas un radošo nozaru darbinieku un Eiropas satura atbalstam;
- D. dzimumu līdztiesība;
- E. starptautiskās kultūras attiecības.

Digitalizācija un statistikas dati par kultūru ir svarīgi horizontāli jautājumi, kas attiecīgi tiks ņemti vērā. Digitalizācija mākslai un kultūrai rada jaunas un inovatīvas iespējas attiecībā uz piekļuvi, izpaušmēm, saglabāšanu, izplatīšanu un patēriņu. Statistikas datus par kultūru izmanto uz faktiem balstītai politikas veidošanai Eiropas un valstu līmenī. Pateicoties tam, ka regulāri tiek sagatavota salīdzināma un uzticama statistika par kultūru ilgākā laikposmā, var noteikt tendences un izstrādāt pārdomātu politiku.

Turklāt īpaša uzmanība būtu jāpievērš sinerģijām starp prioritātēm.

A. Kultūras mantojuma ilgtspēja

Kultūras mantojumā izpaužas kultūru daudzveidība, kas pārmantota no paaudzes paaudzē, un tas ir arī ilgtspējīgas kultūras, sociālās, vides un ekonomiskās attīstības resurss Eiropā. Saglabāšana, konservācija un aizsardzība, pētniecība, izglītības pasākumi un zināšanu pārnese, finansējums, līdzdalīga pārvaldība un mūsdienīga interpretācija ir būtiskas jomas, kurām par labu nāks visaptveroša stratēģiska pieeja. Eiropas Kultūras mantojuma gadā (2018) visā Eiropā notika ļoti daudz dažādu pasākumu. Lai nodrošinātu, ka šim gadam ir tālejošas sekas, ir jāizstrādā pēcpasākumi un integrēšanas darbības, tostarp Komisijai ir jāizstrādā rīcības plāns kultūras mantojuma jomā. Būtu jāņem vērā arī darbs, ko veikuši Eiropas gada valstu koordinatori.

B. Kohēzija un labklājība

Kultūras pieejamība un dalība kultūras dzīvē, izmantojot apmaiņu ar citiem cilvēkiem un pilsonisko līdzdalību, sekmē pilnvērtīgu individuālo iespēju nodrošināšanu, demokrātisko apziņu un sociālo kohēziju. Lietotāju uzvedības izmaiņas digitalizācijas rezultātā, sabiedrības novecošana un kultūras ziņā daudzveidīgas sabiedrības nozīmē, ka ir jāveido labāka izpratne par dažādām auditorijām. Ir vairāk jāorientējas uz konkrētu grupu, piemēram, jauniešu, vecāka gadagājuma cilvēku, personu ar invaliditāti, migrantu izcelsmes personu un nabadzībā vai materiālās nenodrošinātības apstākļos dzīvojošu personu interesēm un vajadzībām. Digitālās tehnoloģijas ir svarīgs auditorijas piesaistīšanas līdzeklis un inovatīvas dalības metodes. Starpnozaru sadarbība ar citām jomām, piemēram, izglītības, sociālās aprūpes, veselības aprūpes, zinātnes un tehnoloģijas, reģionālās un pilsētu attīstības jomu, ievērojami ietekmē kohēziju un labklājību. Īpaša uzmanība būtu jāpievērš kultūras lomai vietējā līmenī, arhitektūras un dzīves vides kvalitātei un kultūrā balstītām sociālajām inovācijām, kas palīdz attīstīt pilsētas un reģionus visā ES.

C. Ekosistēma mākslinieku, kultūras jomas un radošo nozaru darbinieku un Eiropas satura atbalstam

Mākslinieciskās izpausmes brīvība ir cieši saistīta ar kultūras jomas darbinieku un iestāžu sociālajiem un ekonomiskajiem apstākļiem. Kultūras un radošajām nozarēm Eiropā ir raksturīga pašnodarbinātība, mazie uzņēmumi un mikrouzņēmumi, kā arī kultūru un valodu daudzveidība. Mākslinieku, kultūras jomas un radošo nozaru darbinieku darbs parasti ir balstīts uz projektiem, un viņi ļoti daudz pārvietojas, taču bieži vien viņu ienākumi ir neregulāri un neparedzami un, lai nopelnītu iztiku, viņi apvieno vairākus darbus. Inovāciju īpaši veicina atsevišķi mākslinieki, radošo darbu veidotāji un mazas kultūras iestādes, kas vērtību rada, pamatojoties galvenokārt uz nemateriāliem labumiem, piemēram, oriģinālām idejām, zinātību un radošumu. Lai palielinātu Eiropas konkurētspēju un veicinātu inovāciju, Eiropai par pamatu ir jāizmanto savas radošās un kultūras vērtības. Mākslinieku, kultūras jomas un radošo nozaru darbinieku mobilitāte, Eiropas satura izplatīšana un tulkošana, apmācība un talantu izkopšana, taisnīgi samaksas un darba nosacījumi, finansējuma pieejamība un pārrobežu sadarbība ir jautājumi, par kuriem ir īpaša interese saistībā ar pētniecību un apmaiņu Eiropas līmenī.

D. Dzimumu līdztiesība

Dzimumu līdztiesība ir viens no kultūru daudzveidības pīlāriem. Kultūrai ir būtiska loma aizspriedumu izskaušanā un sabiedrības pārmaiņu veicināšanā. Tomēr gandrīz visās kultūras un radošajās nozarēs joprojām pastāv intersekcionāla dzimumu nevienlīdzība. Māksliniecēm un kultūras jomas darbiniecēm ir mazāk pieejami radīšanas un producēšanas resursi, viņām parasti maksā daudz mazāk nekā vīriešiem, un viņas ir nepietiekami pārstāvētas vadošos un citos ar lēmumu pieņemšanu saistītos amatos, kā arī mākslas tirgū. Šīs atšķirības ir jāatzīst un ar konkrētu politiku un pasākumiem jānovērš. Lai vairotu izpratni politiskajā un administratīvajā līmenī un dažādajās nozarēs, ir vajadzīgi visaptveroši dati un labas prakses apmaiņa.

E. Starptautiskās kultūras attiecības

Balstoties uz priekšstatu, ka kultūra ir vērtība pati par sevi, ES starptautiskajās kultūras attiecībās būtu jāstiprina izpratne par kultūras būtisko lomu un tās pozitīvo sociālekonomisko ietekmi, kas ļauj pievērsties svarīgiem jautājumiem un problēmām globālā līmenī. Ir vajadzīga stratēģiska pakāpeniska pieeja starptautiskajām kultūras attiecībām, un pēc tam – konkrētas darbības tās īstenošanai. Šādai pieejai būtu jāietver augšupēja perspektīva, jāveicina tieši personiski kontakti un jāsekmē kultūru dialogs. Ir jānodrošina, lai dalībvalstu darbības un darbības, ko veic Eiropas Padome un *UNESCO*, cita citu pilnībā papildinātu.

III. ĪSTENOŠANA

Padome aicina dalībvalstis un Komisiju kopīgi strādāt pie prioritātēm kultūras darba plānā, ko īsteno, izmantojot dinamisku pastāvīgu programmu, kas izklāstīta IV nodaļā un A pielikumā. Kultūras darba plāns ir jāpārtrauc Padomes prezidentvalstij, un Padome vajadzības gadījumā to var koriģēt, ņemot vērā gūtos rezultātus un/vai politikas norises Eiropas līmenī.

Tematiem katrā prioritārajā jomā pievēršas vairākos posmos, izmantojot attiecīgas darba metodes. Katru posmu īsteno vai nu Komisija, Padome, Padomes prezidentvalsts, vai arī cita ieinteresētā dalībvalsts.

Cita starpā var izmantot šādas darba metodes: atvērtā koordinācijas metode (AKM), *ad hoc* vai Komisijas vadītas ekspertu grupas, savstarpējas mācīšanās pasākumi, pētījumi, konferences, izvērtēšanas semināri, Eiropas Kultūras forums, dialogs ar pilsonisko sabiedrību, izmēģinājuma projekti, ar starptautiskām organizācijām kopīgas iniciatīvas, Padomes secinājumi un Kultūras ministriju un attiecīgā gadījumā citu ministriju ierēdņu neformālas sanāksmes.

AKM grupu dalības un darbības principi ir izklāstīti B pielikumā.

Dalībvalstis un Komisija tiek mudinātas plaši izplatīt informāciju par kultūras darba plāna rezultātiem un attiecīgos gadījumos ņemt tos vērā, kad tiek izstrādāta politika Eiropas un valstu līmenī.

IV. DARBĪBAS

Attiecībā uz II un III nodaļā aprakstītajām prioritātēm un darba metodēm tiks veiktas šādas darbības.

A. Kultūras mantojuma ilgtspēja

Temats

Līdzdalīga pārvaldība

Darba metodes

Savstarpējas mācīšanās pasākums, pēc tam konference, ko rīko Komisija

Pamatojums

Līdzdalīga pārvaldība ir inovatīva, uz cilvēkiem un nākotni vērsta pieeja, ar ko tiek reāli mainīts kultūras mantojuma pārvaldības un vērtēšanas veids. Turpinot darbu, kas veikts AKM grupā "Kultūras mantojuma līdzdalīga pārvaldība" (2016/2017) un Eiropas Kultūras mantojuma gadā (2018), eksperti, izmantojot savstarpēju mācīšanos, apmainīsies ar labo praksi un diskutēs par to, kā atbalstīt līdzdalīgus procesus. Ievērojot Konvenciju par kultūras mantojuma vērtību sabiedrībai (Faru konvencija), būtu jāņem vērā Eiropas Padomes zinātība.

Gaidāmie rezultāti

Pateicoties minētajiem pasākumiem, uzlabosies sadarbības tīkli un zināšanu pārnese minētajā jomā, un ilgtermiņā šie pasākumi palīdzēs veicināt kultūras mantojuma līdzdalīgu pārvaldību.

Temats

Pielāgošanās klimata pārmaiņām

Darba metodes

AKM grupa, tostarp pārskata sagatavošana

Pamatojums

Attiecībā uz Parīzes nolīgumu (2015) un ANO noteikto ilgtspējīgas attīstības mērķi Nr. 13 par rīcību klimata politikas jomā eksperti noteiks labo praksi un inovatīvus pasākumus saistībā ar vēsturisko vidi, ņemot vērā klimata pārmaiņas, un dalīsies pieredzē par tiem. Tiks darīta zināma informācija, ko sniedz programmas "Apvārsnis 2020" zinātniskie projekti, un tiks pārbaudīti ES pasākumi, tostarp "Pētījums par kultūras mantojuma aizsardzību pret katastrofām" (2018). Īpaša uzmanība būtu jāpievērš vēsturisko ēku energoefektivitātei, kultūras ainavas izveidei un pārveidei un kultūras mantojuma drošībai ekstrēmos klimata apstākļos.

Gaidāmie rezultāti

Apmaiņas rezultātā valstu eksperti kultūras mantojuma jomā iegūs labāku izpratni un spējas attiecībā uz kultūras mantojuma ilgtspēju. Viņu ieteikumi palīdzēs Eiropas un valstu līmenī apspriest un plānot pasākumus reaģēšanai uz klimata pārmaiņām.

Temats

Kvalitātes principi iesaistei kultūras mantojuma jomā

Darba metodes

Prezidentvalsts darbseminārs, savstarpējas mācīšanās pasākums un attiecīgi pēcpasākumi

Pamatojums

Turpinot darbu, kas veikts Eiropas Kultūras mantojuma gadā (2018) un AKM grupā "Prasmes, apmācība un zināšanu pārnese: tradicionālas un jaunas profesijas, kas saistītas ar kultūras mantojumu" (2017/2018), eksperti apmainīsies ar praktiskiem piemēriem par to, kā notiek iesaiste kultūras mantojuma jomā, izmantojot ES fondus. Atjaunošanas un autentiskuma jautājumiem ne vienmēr tiek pievērsta pienācīga uzmanība, tāpēc ir svarīgi nodrošināt, lai lēmumi par visām vēsturiskās vides izmaiņām balstītos uz pienācīgu seku novērtējumu un pareizu izpratni par mantojuma vērtību.

Gaidāmie rezultāti

Mērķis ir izstrādāt pamatnostādnes, ar ko reglamentē nākamos ES fondus un nodrošina kvalitātes principus attiecībā uz mantojuma saglabāšanu un aizsardzību. Eksperti nāks klajā ar visaptverošu analīzi un ieteikumiem par kvalitātes principiem, kas piemērojami visos iesaistes gadījumos, kad tiek skarta vēsturiskā vide.

Temats

Alternatīvs finansējums kultūras mantojumam

Darba metodes

Komisijas rīkoti darbsemināri

Pamatojums

Kultūras mantojumam paredzētie valstu budžeti saskaras ar lielu spiedienu, tāpēc tiek attīstīti alternatīvi finansējuma avoti, sākot ar publiskajām un privātajām partnerībām un beidzot ar loteriju piesaistīšanu un nodokļu kredītu ziedojumiem. Šajā sakarā tiks izskatīta arī fondu loma.

Gaidāmie rezultāti

Mērķis ir noteikt jaunus finansējuma avotus kultūras mantojumam un tālāk nododamu paraugpraksi, lai veicinātu mantojuma ekonomisko ilgtspēju.

B. Kohēzija un labklājība**Temats**

Sociālā kohēzija

Darba metodes

AKM grupa, pēc tam prezidentvalsts konference

Pamatojums

Pēc tam, kad būs pārskatīts ziņojums, ko sagatavos AKM grupa "Veicināt kultūras ieguldījumu sociālajā iekļaušanā" (2017/2018), nākamajai AKM grupai tiks piešķirtas jaunas pilnvaras dziļāk izpētīt konkrētus jautājumus, par kuriem ir īpaša interese, piemēram, vai kultūra kā transversāls jautājums ir jāiekļauj cita starpā sociālās politikas, veselības politikas un vietējās attīstības jomā. Pēc tam tiks rīkota konference, lai darītu zināmus sasniegtos rezultātus un gūtās atziņas. Vajadzības gadījumā pēc tam būtu jāapspriež turpmākie pasākumi.

Gaidāmie rezultāti

Mērķis ir noteikt starpnozaru sadarbības paraugpraksi, kurai ir nozīmīga sociālā un ekonomiskā ietekme. Tiks pētīts, kādas ir finansējuma iespējas programmā "Radošā Eiropa" un citās attiecīgajās ES programmās.

Temats

Augstas kvalitātes arhitektūra un apbūvēta vide visiem

Darba metodes

AKM grupa, pēc tam Austrijas rīkota konference un, iespējams, Padomes secinājumi

Pamatojums

Kā atgādināts 2018. gada Davosas deklarācijā "Ceļā uz augstas kvalitātes būv kultūru (*Baukultur*) Eiropā", kultūrai ir centrāla loma cilvēku veidotajā vidē (kas ietver arhitektūru, mantojumu, publisko telpu un ainavu). Lai izstrādātu integrētu pieeju, kas veicina visu iedzīvotāju labklājību, ir nepieciešami inovatīvi un iekļaujoši procesi kvalitatīvas arhitektūras veidošanai un saglabāšanai. Galvenā uzmanība būs vērsta uz arhitektūru kā disciplīnu, kurā pareizi līdzsvaroti kultūras, sociālie, ekonomiskie, vides un tehniskie aspekti visas sabiedrības labā. Tiks analizēti multidisciplināri un līdzdalīgas pārvaldības modeļi, kas sekmē pilsētu rajonu sociālo iekļaušanu un ilgtspējīgu attīstību.

Gaidāmie rezultāti

Pieredzes un veiksmes stāstu apmaiņa palīdzēs noteikt paraugpraksi. Varētu veidot sinerģijas ar struktūrfondi, ES pilsētprogrammu un tās jauno partnerību kultūras un kultūras mantojuma jomā, kā arī ar ANO programmu 2030. gadam un ESAO projektu par kultūras sekmētu ražīgumu un labklājību reģionos.

Temats

Izprast auditorijas digitālajā telpā

Darba metodes

Komisijas vadīta ekspertu grupa

Pamatojums

Digitālās tehnoloģijas kultūras organizācijām dod iespēju veidot interaktīvas attiecības ar dažādām auditorijām. Lai šīs iespējas izmantotu, organizācijām ir labāk jāizprot savas auditorijas digitālajā telpā. Turpinot darbu, kas veikts AKM grupā (2015/2016), un ņemot vērā Padomes secinājumus par to, kā veicināt piekļuvi kultūrai ar digitāliem līdzekļiem, galveno uzmanību pievēršot auditorijas paplašināšanai (2017), Komisijas vadīta ekspertu grupa izskatīs inovatīvus instrumentus un izstrādās pamatnostādnes attiecībā uz to, kā vākt un pārvaldīt datus par auditorijām digitālajā telpā.

Gaidāmie rezultāti

Brīvprātīgi piemērojamām pamatnostādnēm vajadzētu kalpot par iedvesmas avotu kultūras organizācijām un palīdzēt tām pielāgoties pastāvīgi mainīgajai digitālajai videi. Ar pakalpojumiem, kas vairāk vērsti uz lietotāju, organizācijas padziļinās attiecības ar savām pašreizējām auditorijām un uzrunās jaunas.

Temats

Jauna radoša paaudze

Darba metodes

Prezidentvalsts konference un, iespējams, Padomes secinājumi, turpmākie pasākumi vēl jāapspriež

Pamatojums

Jau no agrīna vecuma gan kultūra, gan izglītība veicina radošo prasmju un kritiskās domāšanas attīstību. Digitalizācijas iespaidā veidojas jauni kultūras pieejamības, personiskās interpretācijas un pašizpaušmes modeļi, kas jauniešu vidū izraisa lielu interesi un iesaista viņus kā aktīvu auditoriju. Arvien lielāka kļūst vajadzība pēc stratēģiskākas pieejas attiecībā uz jauniešu dalību kultūras dzīvē, lai sekmētu viņu radošumu un attīstītu prasmes, kas ir svarīgas viņu nākotnes nodarbināmībai, aktīvam pilsoniskumam un sociālajai iekļaušanai.

Gaidāmie rezultāti

Politikas ieteikumu mērķis būs sekmēt jauniešu radošumu un viņu inovācijas potenciālu digitālajā laikmetā.

Temats

Pilsoniskums, vērtības un demokrātija

Darba metodes

Prezidentvalsts konference, pēc tam pētījums

Pamatojums

Dalība mākslas un kultūras dzīvē veicina aktīvu pilsoniskumu, atvērtību, zinātkāri un kritisko domāšanu, un tādējādi tās rezultātā pastiprinās demokrātija. Pētījumā tiks izvērtēta kultūras ietekme uz šiem aspektiem un apkopoti piemēri. Būtu jāparedz sadarbība ar Eiropas Padomi un jāpārbauda, vai tās izstrādātā "Kultūras un demokrātijas rādītāju sistēma" ir izmantojama ES kontekstā.

Gaidāmie rezultāti

Pētījums palīdzēs izstrādāt uz faktiem balstītus politikas pasākumus un vairo informētību par kultūras nozīmīgumu sabiedrībai un demokrātijai.

C. Ekosistēma mākslinieku, kultūras jomas un radošo nozaru darbinieku un Eiropas satura atbalstam***Temats***

Mākslinieku, kultūras jomas un radošo nozaru darbinieku statuss un darba nosacījumi

Darba metodes

Pētījums, pēc tam AKM grupa

Pamatojums

Pētījumā būtu jāaplūko profesionālās karjeras virzība, tostarp uzņēmējdarbība, ienākumu veidi, tirgus ietekme, finansējuma pieejamība, sociālais nodrošinājums un pārrobežu mobilitāte. Pēc tam AKM grupai būtu jāanalizē rezultāti, jāapmainās ar labo praksi dalībvalstīs un jāizstrādā politikas ieteikumi.

Gaidāmie rezultāti

Mērķis ir uzlabot zināšanas par mākslinieku, kultūras jomas un radošo nozaru darbinieku darba nosacījumiem Eiropā un saņemt politikas padomus par to, kā veidot labvēlīgu vidi.

Temats

Mākslinieciskās izpausmes brīvība

Darba metodes

Komisijas rīkots darbseminārs, pēc tam, iespējams, konference kopā ar citām attiecīgajām ES aģentūrām un starptautiskām organizācijām.

Pamatojums

Saskaņā ar ES Pamattiesību hartu un *UNESCO* Konvenciju par kultūras izpausmju daudzveidības aizsardzību un veicināšanu mākslinieciskās izpausmes brīvībai ir centrāla nozīme demokrātiskā sabiedrībā. Māksla var palīdzēt pārvarēt šķēršļus, kas saistīti ar rasi, reliģiju, dzimumu, vecumu, valstspiederību, kultūru un identitāti, piedāvājot pretdiskursu un apstrīdot privileģētus naratīvus un perspektīvas. Tiks apspriestas mākslinieciskās izpausmes brīvības pārmaiņas un problēmas.

Gaidāmie rezultāti

Mērķis ir apspriest konkrēta veida pieredzi šajā jomā, lai vairotu izpratni par šā jautājuma svarīgumu.

Temats

Kopražojumi audiovizuālajā nozarē

Darba metodes

Prezidentvalsts konference un, iespējams, Padomes secinājumi, pēc tam AKM grupa

Pamatojums

Eiropas Audiovizuālā observatorija norāda, ka to filmu skaits, kas uzņemtas kā Eiropas kopražojumi, trīsreiz pārsniedz valstīs tapušo filmu skaitu. Kopražojumi palīdz Eiropas nozarei attīstīties, nostiprinot tās pozīciju Eiropā un svarīgākajos starptautiskajos tirgos. Valstu fondi un Eiropas programmas (piemēram, programmas "Radošā Eiropa" apakšprogramma "*MEDIA*" un programma "*EURIMAGES*") arvien lielāku uzmanību velta iespējamiem kopražojumiem gan mākslas filmu, gan televīzijas programmu jomā, tajā skaitā Eiropas valstu divpusējiem kopražojumiem un kopīgai izstrādei, un kopražojumiem ar trešām valstīm. Šīs iespējas būtu jāizpēta arī attiecībā uz dažādu auditoriju attīstību.

Gaidāmie rezultāti

Lai veicinātu kopražojumus, tiesiskajos regulējumos un audiovizuālās nozares atbalsta shēmās tiks izstrādāti politikas ieteikumi un stimuli kopražojumiem.

Temats

Mūzikas nozares daudzveidība un konkurētspēja

Darba metodes

Prezidentvalsts konferences, Komisijas rīkoti darbsemināri un, iespējams, Padomes secinājumi

Pamatojums

Digitālā pāreja, jo īpaši mūzikas straumēšanas parādīšanās, un lielāka konkurence, ko rada dalībnieki no pārējās pasaules, ir būtiski mainījusi veidu, kā mūzika tiek radīta, producēta, izpildīta, izplatīta, patērēta un pārvērsta peļņā. Pamatojoties uz pasākumiem, kas veikti saistībā ar iniciatīvu "Eiropu pāršalc mūzika", eksperti apmainīsies ar informāciju par publisko politiku, kuras mērķis ir veicināt mākslinieku mobilitāti un vietējā repertuāra izplatīšanu Eiropā un ārpus tās.

Gaidāmie rezultāti

Mērķis ir noteikt tālāk nododamu paraugpraksi un apspriest piemērotus politikas pasākumus Eiropas un valstu līmenī.

Temats

Daudzvalodība un tulkošana

Darba metodes

AKM grupa, pēc tam prezidentvalsts konference

Pamatojums

Daudzvalodu vidē, lai nodrošinātu plašāku Eiropas satura pieejamību, būtiska nozīme ir tulkošanai. Lai izmantotu Eiropas valodu daudzveidību kā vērtīgu līdzekli un lai veicinātu Eiropas darbu labāku izplatību, tiks izvērtēti Eiropas un valstu līmenī esošie tulkošanas atbalsta mehānismi. Tā kā digitalizācijai ir liela ietekme uz valodu daudzveidību un tulkotāja profesiju, uzmanība tiks pievērsta arī tulkotāju vajadzībām šajā jomā.

Gaidāmie rezultāti

Eksperti apmainīsies ar paraugpraksi attiecībā uz atbalstu tulkošanai grāmatu un izdevējdarbības nozarē, kā arī citās kultūras un radošajās nozarēs un ieteiks konkrētus pasākumus programmā "Radošā Eiropa", lai veicinātu valodu daudzveidību un darbu izplatīšanu.

Temats

Finansējums un inovācija

Darba metodes

Neformāla kultūras ministru sanāksme, pēc tam Komisijas rīkoti izvērtēšanas semināri

Pamatojums

Ņemot vērā darbu AKM grupās "Finansējuma pieejamība kultūras un radošajās nozarēs" (2014/2015) un "Kultūras un radošo nozaru uzņēmējdarbības un inovācijas potenciāla attīstīšana" (2016/2017), kā arī Padomes secinājumus par kultūras un radošo nozaru pārneses efektu – inovāciju, ekonomikas ilgtspējas un sociālās iekļaušanas veicināšanai (2015), ir jāizvērtē minēto ieteikumu īstenošana.

Gaidāmie rezultāti

Eksperti pārskatīs līdz šim īstenoto un apspriedīs pasākumus turpmākajam darbam Eiropas līmenī.

D. Dzimumu līdztiesība

Temats

Dzimumu līdztiesība kultūras un radošajās nozarēs

Darba metodes

Pārskats un AKM grupa, pēc tam, iespējams, Padomes secinājumi

Pamatojums

Komisijas sagatavotajā pārskatā tiks izvērtēts mākslinieču un kultūras jomas darbinieču stāvoklis (piemēram, cīņa pret aizspriedumiem un seksuālu uzmākšanos, resursu pieejamība, pārstāvība ar lēmumu pieņemšanu saistītos amatos, atalgojums). Vienlaikus dalībvalstis apmainīsies ar informāciju par apstākļiem valstīs un labo praksi. AKM grupa noteiks galvenos šķēršļus un ierosinās virkni konkrētu pasākumu. Kā nākamo soli Padome varētu pieņemt secinājumus, kuros galvenā uzmanība būtu vērsta uz noteiktiem mērķiem un darbībām.

Gaidāmie rezultāti

Mērķis ir politiskā, administratīvā un praktiskā līmenī vairot informētību par dzimumu līdztiesību kultūras un radošajās nozarēs un ierosināt konkrētus pasākumus programmā "Radošā Eiropa".

E. Starptautiskās kultūras attiecības

Temats

Stratēģiska pieeja ES starptautiskajām kultūras attiecībām

Darba metodes

Kultūras jautājumu komitejas sanāksmes un/vai citi attiecīgie forumi, kuros piedalās EĀDD, kā arī Ārlietu ministriju un citu attiecīgo ministriju ierēdņi, ekspertu sanāksmes un prezidentvalsts konference.

Pamatojums

Turpinot darbu, ko saistībā ar šo pašu tematu ir veikusi Prezidentvalsts draugu grupa (2017/2018), Padome tiks aicināta reaģēt uz Komisijas un EĀDD kopīgo paziņojumu "Starptautisko kultūras attiecību ES stratēģijas veidošana" (2016), apzinot kopējus ES pieejas stratēģiskos principus, mērķus un prioritātes, precizējot iesaistīto dalībnieku funkcijas un ierosinot jomas, kurās kopīgai rīcībai Eiropas Savienības līmenī ir vissvarīgākā nozīme.

Gaidāmie rezultāti

Ņemot vērā šā uzdevuma horizontālo raksturu, mērķis ir pulcēt dažādu jomu (piemēram, kultūras, ārlietu, izglītības, migrācijas, attīstības sadarbības, muitas un uzņēmumu politikas) ekspertus, lai izstrādātu vienotu ES stratēģisko pieeju starptautiskajām kultūras attiecībām, un pēc tam tiktu veiktas konkrētas darbības tās īstenošanai.

A PIELIKUMS

Kultūras darba plāna 2019.–2022. gadam indikatīvais grafiks

Prioritāte	Tematiskās jomas	2019. gads		2020. gads		2021. gads		2022. gads	
		1. pusgads	2. pusgads	1. pusgads	2. pusgads	1. pusgads	2. pusgads	1. pusgads	2. pusgads
A. Kultūras mantojuma ilgtspēja	Līdzdalīga pārvaldība	savstarpēja mācīšanās		konference					
	Pielāgošanās klimata pārmaiņām			AKM grupa					
	Kvalitātes principi	PREZ. darbseminārs	savstarpēja mācīšanās						
	Alternatīvs finansējums			darbseminārs		darbseminārs			
B. Kohēzija un labklājība	Sociālā kohēzija	AKM ziņojuma 2017/2018 izskatīšana	AKM grupa			AKM ziņojuma izskatīšana, PREZ. konference			
	Augstas kvalitātes arhitektūra un apbūvēta vide			AKM grupa			konference	iesp., Padomes secinājumi	
	Izprast auditorijas digitālajā telpā					Komisijas vadītāja ekspertu grupa			ekspertu ziņojuma izskatīšana
	Jauna radoša paaudze	PREZ. konference, iesp., Padomes secinājumi							
	Pilsoniskums, vērtības un demokrātija		PREZ. konference		pētījums				
C. Ekosistēma mākslinieku, kultūras jomas un radošo nozaru darbinieku un brīvība	Mākslinieku statuss un darba nosacījumi		pētījums				AKM grupa		
	Mākslinieciskās izpausmes brīvība			darbseminārs		iesp., konference			

Eiropas saturs atbalstam	Audiovizuāli kopražojumi	PREZ. konference, iesp., Padomes secinājumi	AKM grupa			AKM ziņojuma izskatīšana			
	Mūzika	PREZ. konference		darbseminārs	darbseminārs	PREZ. konference, iesp., Padomes secinājumi			
	Daudzvalodība un tulkošana			AKM grupa			AKM ziņojuma izskatīšana	PREZ. konference	
	Finansējums un inovācija	Neformāla kultūras ministru sanāksme	izvērtēšanas seminārs		izvērtēšanas seminārs				
D. Dzimumu līdztiesība	Dzimumu līdztiesība	pārskats un AKM grupa			AKM ziņojuma izskatīšana, iesp., Padomes secinājumi				
E. Starptautiskās kultūras attiecības	Stratēģiska pieeja		stratēģiskas pieejas pieņemšana				PREZ. konference		

**Saistībā ar kultūras darba plānu 2019.–2022. gadam dalībvalstu izveidoto AKM grupu
darbības principi**

Dalība

- Dalībvalstis AKM grupu darbā piedalās brīvprātīgi, un dalībvalstis grupām var pievienoties jebkurā laikā.
- Dalībvalstis, kas ir ieinteresētas piedalīties, izvirzīs ekspertus par AKM grupas locekļiem. Dalībvalstis nodrošinās, ka izvirzītajiem ekspertiem ir praktiska pieredze attiecīgajā jomā valsts līmenī. Izvirzītie eksperti apņemas nodrošināt efektīvu saziņu ar kompetentajām valsts iestādēm. Izvirzīšanu koordinēs Komisija.
- Katra AKM grupa var nolemt uzaicināt neatkarīgus ekspertus, pilsoniskās sabiedrības pārstāvjus un Eiropas trešo valstu pārstāvjus sniegt savu ieguldījumu grupas darbā. Šādus dalībniekus var pieaicināt arī uz visu darbības laiku ar priekšnoteikumu, ka AKM grupai ir vienprātīgi jāapstiprina viņu dalība.

Pilnvaras

- Katras AKM grupas pilnvaras galīgajā redakcijā sagatavos Kultūras jautājumu komitejā, pamatojoties uz pilnvaru projektu, ko iesniegusi Komisija saskaņā ar IV nodaļu.

Darba procedūras

- AKM grupas strādās ar mērķi sasniegt konkrētus un tālāk izmantojamus rezultātus konkrētajā tematiskajā jomā.
- Katra AKM grupa sagatavos savu darba grafiku saskaņā ar šo kultūras darba plānu.
- Katra AKM grupa būs atbildīga par to, lai pirmajā ekspertu grupas sanāksmē tiktu iecelts grupas priekšsēdētājs vai līdzpriekšsēdētāji.
- Komisija nodrošinās speciālās zināšanas un sniegs loģistikas atbalstu AKM grupu darbam. Cik vien iespējams, tā arī atbalstīs AKM grupas ar citiem piemērotiem līdzekļiem (tajā skaitā rīkojot pirmo sanāksmi un veicot attiecīgus pētījumus grupu darbības jomā).
- Lai atbalstītu labas prakses apmaiņu, AKM grupu sanāksmes, tostarp izpētes braucieni, var notikt arī pēc dalībvalsts aicinājuma.

Ziņošana un informēšana

- AKM grupu priekšsēdētāji ziņos Kultūras jautājumu komitejai par panākto un gūtajiem rezultātiem. Attiecīgā gadījumā Kultūras jautājumu komiteja AKM grupām sniegs turpmākas norādes, lai nodrošinātu vēlāmā rezultāta panākšanu vēlamojā laikā.
 - AKM grupu sanāksmju darba kārtības un protokoli būs pieejami visām dalībvalstīm neatkarīgi no tā, kāda būs to dalība šajās sanāksmēs.
 - AKM grupu galīgos ziņojumus publicēs, un Komisijai būtu jānodrošina kopsavilkumu tulkojumi visās ES oficiālajās valodās.
-

Galvenie politikas atsaucis dokumenti ³

- Komisijas paziņojums par jaunu Eiropas darba kārtību kultūrai, 2018. gada 22. maijs (COM(2018) 267 final)
- Padomes un Padomē sanākušo dalībvalstu valdību pārstāvju secinājumi par kultūras darba plānu 2015.–2018. gadam (OV C 463, 23.12.2014., 4. lpp.) un Padomes un Padomē sanākušo dalībvalstu valdību pārstāvju secinājumi, ar ko attiecībā uz kultūru dialoga prioritāti groza kultūras darba plānu 2015.–2018. gadam (OV C 417, 15.12.2015., 44. lpp.)
- Eiropadomes 2017. gada 14. decembra secinājumi (EUCO 19/1/17 REV 1)
- Līguma par Eiropas Savienību un Līguma par Eiropas Savienības darbību konsolidētā versija, īpašu uzmanību pievēršot LESD 8., 10. un 167. pantam (OV C 326, 26.10.2012., 13. lpp.)
- Padomes secinājumi par ES stratēģisko pieeju starptautiskajām kultūras attiecībām (OV C 189, 15.6.2017., 38. lpp.)
- Padomes secinājumi par kultūras un radošo nozaru pārneses efektu – inovāciju, ekonomikas ilgtspējas un sociālās iekļaušanas veicināšanai (OV C 172, 27.5.2015., 13. lpp.)
- Padomes secinājumi par kultūras pārvaldību (OV C 393, 19.12.2012., 8. lpp.)
- Padomes secinājumi par to, kā veicināt piekļuvi kultūrai ar digitāliem līdzekļiem, galveno uzmanību pievēršot auditorijas paplašināšanai (OV C 425, 12.12.2017., 4. lpp.)
- Padomes secinājumi par nepieciešamību kultūras mantojumu izvirzīt priekšplānā dažādās politikas jomās Eiropas Savienībā (OV C 196, 8.6.2018., 20. lpp.)
- Eiropas Padomes Ministru komitejas ieteikums dalībvalstīm par dzimumu līdztiesību audiovizuālajā nozarē (CM/Rec(2017)9)
- Debates par izglītību un kultūru saistībā ar Vadītāju programmu 2017. gada 17. novembrī Ģēteborgā, tostarp Komisijas paziņojums par Eiropas identitātes stiprināšanu ar izglītību un kultūru (COM(2017) 673 final)
- Eiropas Parlamenta un Padomes Lēmums (ES) 2017/864 (2017. gada 17. maijs) par Eiropas Kultūras mantojuma gadu (2018), (OV L 131, 20.5.2017., 1. lpp.)

³ Alfabētiskā secībā.

- Eiropas Komisijas un Eiropas Ārējās darbības dienesta kopīgs paziņojums "Starptautisko kultūras attiecību ES stratēģijas veidošana" (JOIN(2016) 29 final)
- Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 1295/2013 (2013. gada 11. decembris), ar ko izveido programmu "Radošā Eiropa" (2014.–2020. gads) (OV L 347, 20.12.2013., 221. lpp.) un priekšlikums Eiropas Parlamenta un Padomes regulai, ar ko izveido programmu "Radošā Eiropa" (2021–2027) (COM(2018) 366 final)
- Komisijas ziņojums par kultūras darba plāna 2015.–2018. gadam īstenošanu un rezultātiem
- Prezidentvalsts draugu grupas ziņojums par konkrētiem elementiem turpmākajā ES stratēģiskajā pieejā starptautiskajām kultūras attiecībām (9952/18)
- Romas deklarācija, 2017. gada 25. marts
- *UNESCO* Konvencija par kultūras izpausmju daudzveidības aizsardzību un veicināšanu (2005)
- *UNESCO*: Veidot un pārveidot kultūras politiku. Veicināt jaunradi attīstības labā. Globālais ziņojums par 2005. gada konvenciju (2018)
- ANO Rezolūcija "Pārveidosim mūsu pasauli: ilgtspējīgas attīstības programma 2030. gadam" (2015)
